

Politikai, társadalmi, közgazdasági, közművelődési és szépirodalmi lap.

Az E. M. K. E. brassó-, kis- és nagy-küküllőmegyei választmányának hivatalos közlönye.

A brassói és erzsébetvárosi kir. törvényszékek s ezekhez tartozó brassói, fogarasi, hosszufalusi és zernesti, dicső-szentmártoni, erzsébetvárosi, hosszu-aszói, kőhalmi, medgyesi, nagy-sinkai, segesvári és szent-ágothai kir. járásbírók hivatalos hirdetője.

MEGJELENIK HETENKINT HÁROMSZOR: KEDDEN, CSÜTÖRTÖKÖN és SZOMBATON.

SZERKESZTŐSÉG:

Brassó, Csergepiac 148 sz., I. emelet, hol a szerkesztő naponként 4-5 óra között található. Kis-Küküllőmegyét érdeklő közlemények Győssy István főszerkesztőhöz Dicső-Szent-Mártonba küldendők.

Kéziratok vissza nem adatnak.

KIADÓ-HIVATAL

Alexi könyvnyomdája, Színház-utca 95. szám, hova az előfizetési és hirdetési díjak bérmentve küldendők.

Hirdetések és Nyílt-tér előre fizetendő.

ELŐFIZETESI ÁR

helyben hához hordva vagy vidékre postán ktláve.
Egész évre 7 frt, félre 3 frt 50 kr, negyedévre 1 frt 80 kr. Külföldre egész évre 20 frank.

HIRDETÉSEK DÍJA:

4 hasábas gármond-sor vagy annak helye 5 kr. (1-10 sor 50 kr.) Nagyobb és többszöri hirdetéseknek kedvezmény. Minden egyes hirdetés után még külön 30 kr. bélyeg-díj fizetendő.
Nyílttéri közlemény sora 10 kr.

HIRDETÉSEK FELVETETNEK:

Brassóban a kiadóhivatalban. Budapest: Lang Lipót, Haasenstein és Vogler (János), Dukes és Mezei, Goldberger A., Eckstein Bernát; Bécsben: Daube G. L. és társa Haasenstein és Vogler (Otto Maasz), Schalek Henrik Oppelik, Alajos, Dukes M.; Berlinben: Rudolf Mosse; Frankfurtban: Daube G. L. és társa hirdetési irodájában.

Október 6.

A magyar nemzet Golgotháján felgyúlt a kegyelet szövétneke. Az aradi vértanúk szobrának leleplezésére az ország minden részéből seregestől siettek a hazafiak, hogy a megdicsőült vértanúk emlékezeténél leróvják a kegyelet és hála adóját. A képviselőház, az országgyűlési összes pártok, hatóságok, egyletek és társulatok küldöttségei s a szent ügyért elvérzettek rokonai és ivadécai egyérmelűen összesereglettek, hogy koszorút helyezzenek a honfiúi kegyelet megszentelt emlékére.

A nemzet vértanuinak porladó hamvai fölött szent íhlettel nyílik az ajk s megcsendül a honfi szózat, áldást rebegve a hősök emlékére. A hála és kegyelet ősrégi jellemvonása a magyarnak s nincs e honnak igaz fia, kinek keblében örökké ne élne az aradi vértanúk iránti szeretet és hódolat; nem jöhet idő, mely a rajongó kegyelet fölé a feledés fátyolát borítsa. A magyar haza szabadságáért elvérzett félistenek örökké élnek, mert emlékeztük lán-goló betűkkel van a szívekbe írva. Mégis szép és nemes volt az eszme, mely maradandó külső jelekben is kifejezést ad a szívek mélyébe zárt érzéseknek. A márvány és az ércz, egy magasztos érzemény, egy fenséges eszme harmonikus kifejezése által hathatósan táplálja a honfiszív nemes indulatát s legalább egy szemernyi áldozat azon az oltáron, melyek neve: az örök kegyelet.

Ezen az oltáron áldozni: a honfiszív nemes erénye, mert csak addig él egy nemzet s csak addig méltó az életre, míg hű fiainak hősies önfeláldozása varázst gyakorol reá, míg a kegyelet forrása melegen buzog fiai keblében. Ám a kegyelet maga csak úgy válik a nemzet fenmaradásának, boldogságának éltető csermelyévé, ha a magasztalt elődök nyomdokain haladva, honszerelmünket a tettek mezején érvényesítjük.

Az ő martyromságuk a honszerelm fényes példája gyanánt áll a kései nemzedékek előtt; az ő nemes önfeláldozásukból kell erőt, íhletet merítenünk, midőn a haza boldogításán, a szabadság ápolásán fáradozunk.

Nemzetünk életében azóta nagy változás történt. A szabadságért elvérzett hősök hantja fölött 41 tavasz hajnala derengett, 41 ősz hervadt lombja terjeszté föléje lágy szemfödőjét s ma már szabad e hon, melynek boldogságáért hullott a drága honfivér. Az ő megszentelt hamvaikon a béke és szeretet virága fakadt, mely annál szebben virul, mentől forróbb a könny, melylyel a honfiúi kegyelet öntözi.

Az ország azóta kibékült koronás fejedelmével, őszintén, nemesen, s a mult gyászos emlékeit az engesztelés angyala borítja be ragyogó szárnyaival. A fölkent uralkodó megismerte a nemzet nagy szívét s nem késelt a sajtó sebeket szeretetteljes gyöngédséggel beheggeszteni; csodálva látta a magyar nemzet bajnoki erényeit s ezeket méltányolva, teljesíté fiainak minden óhaját és jogos kívánságát. A haza koronás királya bízott a nemzet ősi erényeiben s az idő megmutatta, hogy nem csalatkozott, mert ma, az aradi gyász 41-ik évében minden magyar szív rajongó szeretettel dobog érette.

A gyász ideje letelt, a kebel vihara eltűnt s midőn a nemzet mély megilletődéssel állja körül a vértanúk megszentelt hantjait, érzetében nem vegyül semmi keserűség; hódolattal hajt fejet, térdet a vértanúk eszményi nagysága előtt, kik feláldozták magukat a hon üdvéért, erőt és lelkesedést merít a fenséges példaadásból, de szíve fájalmát már rég enyhe balsam takarja.

Állj tehát, te dicső emlék, melyhez ma ezerek zárandokolnak; ragyogd be a multak sötétjét s áraszd el sugaraiddal a honfiak szívét, hogy lelkesen szeressék a hazát, mint szerették ama hősök, kiknek hamvait takarod. Állj örökké; ne fogjon rajtad az idők vihara, ne érjen az enyészet szele, hogy hirdesd a nemzet nagyságát, a honfiszív nemes erényeit, unokáink unokáinak is az idők végeig.

Nagy idők fenséges emléke te! állj büszkén s nemesen és az engesztelés angyala lebegjen körülöd, mely benső szeretetben fűzze össze a haza összes fiait s a honfiak és az uralkodó szívét!

My.

Külföld.

Az orosz-francia szövetség, melynek hire legutóbb az összes lapokat bejárta, csakugyan hirlapi kacsának bizonyult. — Megengedjük, hogy a francziák nem idegenkednének a szövetségtől, mert a „revanche-eszme” cultusa még mindig általános, noha egy idő óta a nyilvánosság háta mögött úszik; Oroszország azonban az ő autokratikus méltóságában nehezen tudja magát elhatározni, hogy holmi simpla republikánusokkal kezdet fogjon. Különben maguk a francia közvélemény körültekintő tagjai sem rokonszenveznek a szövetség eszméjével, melyet Edmond Lepelletier, a legkiválóbb francia írók egyike, a „Mot D'Ordre” október 3-iki számában következőkép ítélt meg:

„Bizonyos, hogy Oroszországnak és Németországnak ellentétes határ- és hegemoniai érdekei vannak. De nincsenek-e Oroszországnak oly középtengeri érdekei, melyek határozott ellentétben állnak Franciaország érdekeivel? Vajjon Konstantinápoly nem sokkal inkább elválasztja-e a francziákat az oroszoktól, mint a mennyire Metz közelebb hozhatná őket egymáshoz. Jól megfontolandó, hogy Metz nagyon távol esik a moszkóktól és a Bosporus nagyon közel van Odessához. Erkölcsi és társadalmi érdekeik is teljesen ellentétesek. Az oroszok megtűrik, hogy francia színészek megneveztessék őket a Michel színházban és hogy a naturalistikus iskola borsosízű regényei előkelő dámáik idegeit megcsiklandják, kik kalapjaikat a rue de la Paixból hozatják; de vajjon mindezek egyúttal elegendő alap-e egy politikai szövetségre? Mert habár elfogadják bohócainkat és szabóinkat, mégis kénytelenül elzárják birodalmuk határait eszméink elől. Hirlapjainkat a censor ónja egészen elékteleníti. Louis Blanc, Michelet és Renan hiába kopogtatnak a határon. Pezsgővel és frissítővel kedveskednek a börtönügyi congressuson résztvevő képviselőinknek, de szóba sem hozzák a Szibéria ólombányáiban sinlődő szerencsétleneket s ha ilyen ügyek felől ohajtának véleményüket hallani, legfeljebb azt kérdezhetnők tőlük: minő módszer szerint kell a nőket megostorozni?”

Belföld.

(A jövő évi költségvetés.) Midőn Wekerle pénzügyminister tavaly, körülbelül félmillió forintot deficitel záródott költségvetést terjesztett elő, akkor azt mondtuk, hogy e deficit nem deficit, hanem csak jel, mely által Wekerle azon biztos reményének akart kifejezést adni, hogy Magyarország

A „BRASSÓ” TÁRCZÁJA.

Mátyás királyról.*)

Négyszáz éve mult, hogy hazánk legnépszerűbb, legnemzetesebb fejedelmére reáborult a szemfödő. Emlékét híven megőrizte a magyar nép, élénken maradt fenn napjainkig, de a nagy fejedelem életrajza fölött a magyar nemzet nem rendelkezett,*) s legnagyobb királyunk e tekintetben osztozott legnagyobb költőnk: Petőfi Sándor sorsában, kinek munkáiról nem jelent meg kritikus kiadás.

A nagy király halálának négyszázados évfordulója készitette a magyar történelmi társulatot, Mátyás király életrajzána megírására. Annak elkészítésére történelmi íróink egyik legjelesebbjét, történelmi buvárjaink egyik legszorgalmasabbját s legszerencsésebbjét, Fraknói Vilmost, a m. tud. Akadémia alelnökét sikerült megnyerni.

A mult napokban jelent meg a műnek második

*) „Magyar történelmi életrajzok”, kiadja a magyar történelmi társulat, szerkeszti Szilágyi Sándor. VI. évfolyam, 3. és 4. kötet: „Mátyás király”, írta Fraknói Vilmos. (Egy évfolyam ára 8 frt.)

**) Történelmi irodalmunk egyik legclassicusabb munkája, melynek rendeltetése lett volna, Mátyás kora történetét adni: gróf Teleky László „A hunyadiak kora” — fájdalom, befejezetlen s nem jutott Mátyásig.

kötete, miután az első, halála évfordulóján bocsáttatott a könyvpiaçra. Míg az első kötet Mátyás ifjúságának történetét adja, felette sok érdekes és teljesen új részletet tár fel s királyláj választatása körülményeit ismerteti, addig e kötet legérdekesebb része mindenesetre az, mely megismertet bennünket az ifjú királyláj, ki — korát tekintve — valóban bámulatos határozottságot s erélyt, de egyuttal óvatos körültekintést és bölcsességet is fejt ki, mi által nemcsak az elődjai által nagyon is aláasott királyi tekintélyt sikerül helyreálltania, hanem oly színvonalra emelni, a milyenen nagy Lajos kora óta nem állott. — A második kötet Mátyást a hadvezért, az európai politikust, az államszervezőt s a tudomány barátját állítja elélnk.

E kötetet Mátyás király egy eddig nem közölt igen érdekes arczképe is díszíti, melynek egykoru eredetije az ortenburgi vár tornyán van Bautzenben. Ezt az emléket a történelmi társulat közbenjárására a szász kormány nagy gondnal és költséggel restauráltatta s Velics Lajos szász követségi titkár úr közvetítésével fényképezette le róla ama képet, melyet ez életrajzban közöl. A munka ezenkívül még számos Mátyás-kori emlék képével van díszítve.

De a legjobb ismertetés és ajánlás talán az lesz, ha magából a műből választunk egy részt, mely kitünteti, milykép jellemzi az író a királyt. Nem

teszi saját szavaival, de felidőzi tettei emlékét, meg-szólatatja kortársait s közli azok ítéletét.

*

A király Esztergomban az érsek vendége volt és a vacsora fölött vitatkozásba bocsátkoztt egy Gatti nevezetű olasz hittudóssal. Ez ugyanis — beszéli Galeotti, ki szintén jelen volt — a bor, ételek és a szoba melege által fölhevítve, kérkedni kezdett a maga tudományával, állítván, hogy a hittudomány minden titkába be van avatva és hogy nincs egy kérdés is, a mit nem tudna megfejteni. A király rögtön szavánál fogta és felszólította, hogy oszlassa el egyik kételyét, a mely iránt neki eddig senki sem tudott kielégítő felvilágosítást adni.

„Régóta — úgy mond — feltűnő volt előttem, hogy Krisztus, az Isten-ember, ki mindenben bölcsen és igazságosan jár el, némelyekben mégis nem látszik az igazság követelése szerint cselekedni és az érdem szerint jutalmazni. Mindenki belátja, hogy annak, a ki fillért érdemel, aranyat, és a ki aranyat érdemel, fillért nyújtani, ellenkezik az igazsággal; már pedig az evangéliom tanúsága szerint ily színben tűnik föl Krisztus eljárása Péter és János apostolok irányában, kiknek érdemeit nem kellő mérlegen latolta. Ugyanis Pétert, ki őt elhagyta és megtagadta, a legfőbb papi méltósággal ruházta föl; ellenben Jánost, ki haláláig hű maradt hozzá, kit semmi félelem, vagy veszély

államháztartásában helyre lesz állítva az egyensúly. Ehhez képest azt mondjuk az idén is, mikor a magyar pénzügyminister a jövő 1891. évre oly budgetet terjeszt az országgyűlés elé, mely 4040 frt. fölösleggel záródik, hogy ez a fölösleg nem fölösleg, hanem csak jel, mely által a geniális pénzügyminister kifejezést akart adni azon immár erős meggyőződésének, hogy Magyarország államháztartásában a már elért egyensúly állandó s legfeljebb előre nem látható és elhárítható catastrophák által ingatható meg.

Mi sem lett volna könnyebb, mint egy jelentékeny fölösleget praeliminálni. E végből nem kellett volna a pénzügyministernek egyebet tenni, mint az államjóságok eladásából befolyó vételár fejében ugyanakkora összeget fölvenni, mint az utolsó előirányzatban, vagy támaszkodva az 1889. évi zárszámadások fényes eredményeire, az idei kedvezőbb aratásra, a folyó számadási év III. negyedében a bevételek kedvező befolyására, a bevételeket magasabban taxálni; az eredmény aligha desavouálta volna föltevéseit s a kritika semmiesetre sem mondhatta volna azokat jogosulatlanoknak.

Csak hogy a pénzügyminister nagyszabású s oly szerencsésen vitt pénzügyi politikájában nem vezeteti magát ephemer parlamenti dicsőségre számított tekintetek által. Ő reális, a véletlenség ellen emberi lehetőség szerint biztosított, deficitmentes állapotot akar elérni. Látni fogjuk, hogy Dr. Wekerle, ha költségvetését — mint bizton várhatjuk — a tények sanctionálják, főfigyelmét ismét kevésbé fordítja majd a kimutatandó fölösleg emelésére, mint inkább arra, hogy a budgetet véglegesen megtisztítsa a kétségbevonható tételektől s különösen arra, hogy a bevételi rovatból teljesen kiírtsa az államjóságok eladásából eredő bevételt.

Ezek szerint óhajtjuk, hogy a fölösleg állandó tanyát találjon nálunk s erre nézve Wekerle minis-terisége magában foglalja a garantiát.

(A negyvennyolczas kör.) Ez, 48-as kör“ czíme annak a politikai pártsoportnak, mely Ugron Gábor vezetése és elnöklése alatt a mult héten körre megalakult és végleg szervezkedett. A kör elnöke Ugron Gábor lett, alelnökei: Győry Elek és Lits Gyula, jegyzői: Győrfy Gyula és Holló Lajos. A körnek november 1-étől már saját helyisége is lesz.

Felhívás a brassói ev. ref. egyházközség templomépítése ügyében.

A brassói ev. ref. egyházközség intézőségének alább következő felhívását minden magyar ember osztatlan figyelmébe ajánljuk, a mennyiben a nevezett egyházközség építendő temploma nemcsak az illető felekezet külső tekintélyét s belső megízmosodását van hivatva előmozdítani, hanem hazánk e végvidékén kétségtelenül nemzeti ügynek tekintendő.

Mélyen tisztelt Hitrokonok!

Boldog az ember, ki egy jól berendezett háztartást örökölvén, az élet fentartására és kényelmére megkívántató dolgok fölött tetszése szerint rendelkezhetik — s boldog az a község, melynek javára

nem szakasztott el tőle, méltóság és kitüntetés nélkül hagyta. Ha nekem két barátom volna, s az egyik a harez és viadal kezdetével megfutamodnék, a másik pedig mindvégig kitartva, velem maradna: a szökevényt és hűtelent gyalázattal, talán halállal fenyegetném; míg azt, ki helyét megállta és a veszélyek között hű maradt, jutalommal és tisztségekkel halmoznom el. Ezen eljárásom bizonyára közhelyességgel találkozónék. Ha a szökevényt megtisztelik, és a híven küzdő nem részesül elismerésben: ez esetben az erénytől megvonatik jutalma, a gyávaság pedig buzdítást nyer. Mestereimtől tanultam meg Cicero azon mondását: hogy a köztisztelet éleszti a tudományokat, a dicsőség mindenkire buzdítólag hat. E szerint tehát János mellőzésével, Pétert a főpapságra méltatni, annyit tesz, mint a tanítványokat arra inteni: kerüljétek az üldöztetést, óvakodjatok a kínpadtól és szenvedésektől; meneküljétek és tagadjátok meg Krisztust. Ez az, a mi megfajtásra vár. Mert nem hitethetem el magammal, hogy Krisztus ok nélkül cselekedett; ha tehát valamely cselekedete ellenkezni látszik az igazsággal: ez az emberi elme tudatlanságának és nem az Isten igazságtalanságának tulajdonítandó.

Midőn a király előadását befejezte, Gatti ismételte annak egyes pontjait; de mikor a felhozott nehézség magyarázatához ért, akadozni kezdett és zavarba jött. Majd azt állítá, hogy az isteni titkokat

az ösök buzgalma virágzó egyházat alapítván, annak javadalmaiban könnyen és munka nélkül részesülhet.

Brassói ev. reformált egyházunk nem volt ily szerencsés; nem részesülhetett azon szerencsében, hogy az ösöktől templomot, egyházi vagyont, életet örököljön, vagy bár az itteni társadalomtól csak keresztényen eltűrést is nyerhetett volna.

Itt hazánk délkeleti véghatárán, a magyar és főként székely kivándorlás nagy országútjának egyik legfőbb állomásán, mely évtizedeken által szédítő lépcsőül szolgált nemzetünk és felekezetünk gyászos fogyasztására, még ma is harmadfél ezer reformált magyar él templom és más, az egyházi élet szilárd voltára megkívántató tényezők nélkül, hitsorsosaitól távol s azon lealázó helyzet által, hogy magát itt a magyar haza határain belül is csak mostohának tekintheti, hathatóan csábítatva, hogy a kevésbé vigasztalan helyzetet mutató Oláhországba meneküljön.

Ennek szomorú látása buzdított már ezelőtt 70 évvel néhány lelkes egyént, hogy ezen mostoha talajon egy kis imaházat szerezzenek s a legnehezebb viszonyok között is az egyház megépülése első alapját letegyék, s hogy mily eredménnyel járt ezen megalapulás, mutatja helységünk társadalmi színezetének változása; hogy mennyit mentettek meg ez által a nemzetnek és felekezetnek, bizonyítja az, hogy egyházközségünk népessége 68 év alatt 4--5 százzal 2500-ra nevezkedett.

Terhesen lehangelő körülmény azonban hitsorsosainkra nézve egyházunknak az itteni fényes és virágzó más felekezetekkel szemben lévő lealázó külső mivolta. Úgy hogy nélkülözhetlenné vált, hogy valahára egy az egyház és nemzet méltóságának megfelelő díszü templom és egyházi épületek létesüljenek.

Midőn mi erre minden erőnk megfeszítésével törekszünk, esedezve folyamodunk hozzátok, szeretett Hitrokonaink! bizalommal kérve benneteket, hogy ezen nemzeti és felekezeti kétségbevonhatatlan fontos érdekű nagy vállalatunkban nekünk erőtlen pályakezdőknek, fiatal plánta-egyháznak szíves adakozástokkal segíüljétek legyetek.

Ily czélból könyörödományok elfogadására kibocsátjuk Kis András és Dobrosy István atyáinkfiat, szíves jóindulatotokba ajánlva, azon óhajtással, hogy Isten áldása legyen a szíves jóltevőkön.

Brassó, 1890. szeptember 28.

Molnár János,
ev. ref. pap.

Barabás Károly,
ev. ref. gondnok.

Bitay Béla,
ev. ref. jegyző.

Unitárius estély.

Nagy társaság gyűlt össze vasárnap este az „Európa“ szálloda nagytermében, a brassói unitárius leányegyház által templomépítési alap létesítése céljából rendezett társasestély alkalmából.

A változatos műsor megnyitóját Beethovennek „Isten dicsősége“ című négyese képezte, előadva a magyar dalárda 10 tagja által. Ritkán hallottunk jobban sikerült előadást és csak azt óhajtjuk, hogy a m. dalárda az elébe gördített akadályokat legyőzve, megerősödve és megifjodva kezdené meg újra rendes működését.

nem szabad fürkészní, s ezek közé tartozik az a kérdés is, hogy miért adott Krisztus Péternek elsőséget János fölött; e kérdés meghaladja a hittudósok értelmét, minél fogva közülök senki sem merte azt fölvetni. „Mivel pedig — így szólott — a régi és a jelen korban számos fürkésző tévelyekbe esett; kérem felségedet, ne foglalkozzék az isteni beláthatatlan titkokkal; mert törbe ejtenének és tévedésekbe halózhatnának minket.“

Mátyás erre így szólott: „A miket felhoztunk, nem isteni titkok, sőt minden értelmes ember könnyen megmagyarázhatja.“

Gatti erre fellobbanva, hevesen viszonzá: „Senki se szabja ki nekem a theologia határait, melyeket jól ismerek. És nincs olyan vakmerő, ki hittani dolgokban velem mérközni bátorodnék: mert az isteni tudományban semmi sem ismeretlen előttem. Én áttekintettem minden könyvet, és ama kétely megfajtását sehol sem találtam.“

Mátyás erre nyugodt maradt. „Én — így szólott — nem sok theologiai könyvet olvastam, más szakokból sem számosat; mert mint gyermek emeltettem a királyi polczra, keveset tanulhattam tehát a sokból, és csak a hadtudománnyal foglalkozhattam némileg alaposabban. Mindamellett, úgy gondolom, könnyű lesz a föltett kérdést megfajtenem.“ „Hagyjunk föl ezzel

Ezt követte Vég h M. polg. isk. tanító úr „Gélyi Lajos megtérése“ című élénk előadásu, rövid, de talpraesett felolvasása, melyet a közönség zajos tetszésnyilvánításokkal jutalmazott. — Bá n Anna k. a. czigányzenekar kísérettel előadott népdalai gyűjtő hatással voltak a közönségre, mely azoknak ismétlését, illetőleg megtoldását zajos tapsal követelte. Mi e helyen is csak elismeréssel nyilatkozhatunk a hallottakról. Ezek után Csifó S a l a m o n unit. lelkész Poe Edgard „A holló“ című költeményét szavalta el Szász Károly fordításában, jó felfogással és sok érzéssel.

A műsor következő számai egy Henser M. féle „Ábránd“ és „Esti dal“ képezték, hegedűn előadva Faflik Emil és zongorán kísérve Faflik Anna k. a. által. Igazán meglepett fiatal hegedűsünk tiszta szép előadása és nagy technikája; tehetségeinek rendszeres s okszerű kiművelése szép jövőt biztosíthat neki.

Igen kedvesen hatott a közönség kedélyére Bá n Eliz k. a. szavalata, ki Gabányinak „A kakasülön“ című humoros költeményét általános öröm és kacaj közepette nagy hatással adta elő.

A műsor utolsó pontját Becker-nek „A kápolna“ című nagy férfikara képezte, előadva a fent jelzett kar által, melyre nézve csak az a megjegyzésünk, hogy hatását a dalárok nagyobb száma rendkívül fokozhatta volna.

A jól sikerült estélyt táncz fejezte be, mely a hajnali órákban még vigan folyt. Sz—y.

Ünnepi beszéd.

(Mondotta Koós Ferencz kir. tanácsos tanfelügyelő a türkösi új állami elemi iskola felavatásán 1890. szept. 21-én.)

(Vége.)

Ennek az állami iskolának, illetve ebben a tanítóknak az leendő egyik feladatuk, hogy ők a tantermekben az állam nyelvén tanítsanak, ezt miveljék, ennek szeretetét az ártatlan gyermekek kebelébe beoltsák. Nem szabad ezt a czélt szemeik elől soha csak egy pillanatra is eltéveszteniök. Mindig szem előtt kell hogy tartsák azt a nagy igazságot, hogy „Nyelvében él a nemzet“.

A tanítók első sorban a nemzet nyelvének apostolai. Ha ők azért lelkesednek, az ő lelkesedésük átragad tanítványaikra is; ha ők meglankadnak, ha a nemzet nyelvét csak fizetésért és nem meggyőződésből tanítják: hanyatlásnak indul a nyelv s a nyelv hanyatlása maga után ragadja a szülőföldhez való ragaszkodást, kioltja a hazaszeretetet.

Díszes és czélszerű ez az új állami iskolaépület, de a nemzetre nézve hasznossá csakis a lelkes magyar tanítók tehetik. Megkövetelem a magyar néptanítótól, hogy magyar legyen minden ízében, magyar az iskolában, magyar családi körében, magyar a társadalmi életben. Ha valahol, úgy itt a legveszedelmesebb az úgynevezett kétéletűség, vagy: „ha akarom, magyar — ha akarom, nem magyar“.

Isten oltalmazza meg ezt az állami iskolát az ilyen tanítóktól és adjon ennek minden időben lelkes, buzgó magyar tanítókat, kiket lelkesítsen a magyar szó és magyar dal s kik lelkesítsék magyar szó-

— vágott a király szavába Gatti — mert, mint mondtam, ama kétely megfajtése sehol sem található.“

Ekkor Mátyás elrendelte, hogy szent Jeromosnak Jovinianus ellen írt munkáját hozzák elő. És mikor elhozták, felnyitá azt a helyet, hol János mellőzését ifjú korával indokolja. Az egyházatya szavainak felolvasása után Mátyás így folytatá: „Szent Jeromos részben megoldja kételyünket és alkalmat nyújtott nekünk, hogy e kérdést tovább fejtegetssük. Krisztus a bűnöst, a hűtelent azért tette a szűz János elé, hogy a bocsánat reményével emelje a vétkezőket. A bűnös és hűtelen Pétertől megvárhatá, hogy miután magán tapasztalta az emberi gyarlóságot és a kísértések hatalmát, a bűnösöknek könnyen fog bocsánatot adni és a bűnbánókat méltóságokra fogja emelni. Ellenben attól tarthatott, hogy ha a szűz és a hitben szilárd Jánosra ruházza a főpapi méltóságot: ez azt fogja kívánni, hogy mindenki hozzá hasonló legyen, és azokat, kik a hitben megtántorodtak, vagy az érzékiség által elcsábítottak, kérlelhetetlenül elűzi. Böles okok miatt történt tehát, hogy Péter a főpapságban János elé tétetett, a mit te Isten kinyomozhatatlan végzése közé soroltál.“

„Ezt mondván — így fejezi be Galeotti elbeszélését — a társaság szétszözlott, Mátyás király éleselműsége pedig mély benyomást hagyott lelkünkben.“

val, magyar dallal kedves tanítványait: szeretni, imádni a magyar hazát, a magyar királyt mind haláláig.

De bezárom már kissé talán hosszúra is nyúlt iskolafelavató beszédemet; kívánom azt, hogy legyen ez az állami elemi népiskola hű és igaz ápolója lelkünk két drága szemének, u. m. a hitnek vagy valóságos érületnek, a tudománynak vagy közhasznú elemi ismereteknek; legyen ápolója a testvéri és hazaszeretnek, legyen hű öre legdrágább földi kincsünknek, a magyar haza és nemzet nyelvének.

Ti néma falak, oltárai máttól fogva e hitnek, tudománynak, szeretetnek és e nemzeti nyelvnek, legyetek e szent, e hazafias czélok megvalósítására e mai naptól kezdve felavatva, felszentelve, az időnek szakadatlan folyamán századokra! „Egyik nemzetség jó, a másik meg”, de te állj és légy ebben a községben szent oltára az egymást felváltogató ifjú nemzedékeknek! Ne legyenek soha itt elfeledve azok a kitűnő hazafiak és államférfiak, kiknek tégedet köszönhetünk. Néhai Trefort Ágoston vallás- és közoktatásügyi magyar királyi miniszternek, e telek megvásárlójának emléke legyen e falak között örökre áldott. Gróf Csáky Albin, mostani vallás- és közoktatásügyi miniszter urat, ezen állami iskola építőjét, az Isten áldja meg és a magyar tanügynek, a népnevelés érdekének sokáig tartsa meg! Áldja meg Isten az iskola gondnokságának, tanítótételének minden egyes tagját, hogy lehesenek éveken át hű örei a magyar nemzet e máttól fogva rájuk bízott drága kincsének! Öröködjének fölötté, védjék, oltalmazza ezt az idő pusztító hatalma ellen. Öröködjének ebben az ártatlan gyermekek fölött, hogy növekedjenek azok itt a hitben, tudományban, a testvéri szeretetben és az anyanyelv iránti lángoló ragaszkodásban!

Felavatva, Isten által megszentelve, átadom immár e díszes állami iskolát, mint gróf Csáky Albin vallás- és közoktatásügyi magyar kir. miniszter képviselője, mint e vármegyének királyi tanfelügyelője, a türkösi állami iskolai gondnokságnak gondviselésébe: magyar tannyelvű népoktatási czélra.

Legyen Isten áldása itt a tanítók fáradozásán most és minden időben! Legyen Isten áldása Türkösi községben, ennek előljáróin és minden egyes lakóján. Legyen Isten áldása azokon az ártatlan gyermekeken, kiket ezen iskola tantermei, mint az óvodába, a mindennapi és az ismétlő iskolába járókat ide befogadnak, hogy növekedjenek, hogy viruljanak itt évről-évre, századokról-századokra, mint a víz mellé ültetett plánták, a szülők öröme, a haza büszkeségére és az Istennek dicsőségére! Legyen Isten áldása szeretett Brassó vármegyénken, a népnevelés e klasszikus földjén, ennek szeretett főispánján, császári és királyi kamarás méltóságos Maurer Mihály uron, nagyságos Roll Gyula királyi tanácsos, alispán uron, nagyságos Henter Gábor uron, a járás érdemdús főszolgabiráján és e nemes vármegye minden tisztviselőjén. Legyen Isten áldása tükts. Windt Lajos Brassó vármegyei kir. építészeti főmérnök, tükts. Mika Sándor kir. mérnök urakon, Sánek János és Fehér Mihály csángó testvéreinken, mint a nevezett mérnök urak által készített iskola-terv végrehajtóin! Legyen Isten áldása e nemes vármegye területén létező különböző hitfelekezeteken, a különböző ajku, de az egységes magyar hazának e nemes vármegyében lakó összes magyar honpolgárain!

Legyen Isten áldása az imáadásig szeretett magyar királyon, I. Ferencz József Ő Felségén és ennek felséges családján. Legyen Isten áldása szeretett magyar nemzetünkön, hazánkon és ennek mélyen tisztelt kormányán.

Éljen a haza!

Brassó vármegye tűzrendészeti szabályrendelete.

(Folytatás.)

A tűztámadás oka iránti vizsgálódásról jegyzőkönyv veendő fel, melyet a nyomozatot eszközölő személyek aláírnak. Ezen jegyzőkönyv fölterjesztendő a felettes hatóságnak.

50. § Ezen vizsgálódásokról szóló jegyzőkönyv alapján az ügynevezett ártatlansági bizonyítványok csak a belügyminisiteriumnak 1882 évi augusztus 4-én 32706. és 1882. évi szeptember 17-én 49925. sz. a. kelt rendeletei értelmében állíthatók ki.

V. A tűzoltóság költségei.

51. § Minden község által létesítendő egy külön helyi tűzoltói-pénztár, mely az önkéntes vagy köteles tűzoltóság pénztárnoka által kezeltek és melytől évente a községi képviselő-testületnek számadás teendő.

Ezen pénztár bevételei:

1. A községi költségvetésben megállapított járulékok.
2. Adományok.
3. Az illetékes hatóság által ezen szabályrendelet ellen, vagy a helyi tűzoltói rendtartás elleni cselekvés miatt megítélt pénzbüntetések.
4. A tűzoltó parancsnok által szolgálati hanyagság vagy ellenszegülés miatt megítélt és a községi előljáró által behajtható pénzbüntetések.

Ezen pénztárból fedezendő a következő kiadások:

1. Azon költségek, melyek a tűzoltói intézmények jó karban tartása és javítása folytán keletkeznek.
2. Az oltó és mentő szolgálatban magukat kitüntető tűzoltók jutalmazása és segélyezése.

VII. Törvényhatósági felügyelet.

52. §. Minden községi és közigazgatási hivatal, hivatalból köteles a hatásköréhez tartozó járásokban a tűzoltó-ügy fejlesztésére és tökéletesítése körül közreműködni; különösen arra köteleztetnek, hogy alárendelt közegeiket ezen szabályrendeletben foglalt kötelezettségek pontos teljesítésére kényszerítsék.

Különösen tartoznak a vármegye első tisztviselője, alispán és főszolgabírák, a tűzrendészetnek helyes kezelését ellenőrizni és az a fölötti felügyeletet gyakorolni, vajjon a községek a tűzoltási ügyre vonatkozó kötelezettségeiket pontosan teljesítik-e.

(Vége következik.)

NAPI HIREK.

Előfizetési felhívás.

F. évi október hó 1-ével lapunkra új (okt. 1-től decz. 31-éig terjedő) előfizetést nyitunk. Lapunk az eddigi irányban haladva, továbbra is első sorban Erdély keleti végvidékeinek érdekeit fogja képviselni és előmozdítani. E mellett azonban tájékoztatni fogjuk t. olvasóinkat úgy a hazai, mint a külföldi politika legfontosabb kérdései felől; hozni fogjuk továbbra is a helyi érdekű és a nagyvilági legújabb híreket; közgazdasági rovatunkban kizárólag városunk és vidékünk gazdasági, kereskedelmi, ipari és forgalmi viszonyaival foglalkozunk; végül kiváló gondot fordítunk tárcánkra, melybe csakis irodalmi színvonalon álló, érdekes és szórakoztató közleményeket veszünk fel.

Ajánljuk lapunkat a t. olvasóközönség szíves figyelmébe és hazafias pártfogásába és kérjük az előfizetésnek idején való megújítását, nehogy a lap szétküldésében késedelem álljon be.

Együttal kérjük azon t. előfizetőinket, kik a múlt negyedévre az előfizetési díjjal még hátralékban vannak, szíveskedjenek azt lapunk kiadóhivatalába mielőbb beküldeni.

Hazafias tisztelettel

Brassó, 1890. szeptember havában.

A „Brassó” szerkesztősége és kiadóhivatala.

Brennerberg Irén hangversenye. Helybeli német lapársunk azzal a kellemes hírrel lep meg bennünket, hogy Brennerberg Irén kisasszony, számos oldalról nyilvánult óhajnak eleget teendő, egy második hangversenyt rendez s így mindazoknak, kik első hangversenyére nem kaphattak jegyet, alkalmuk lesz hallani a zeneértő közönségünk elismerését oly gyorsan kivívott művésznőt. Jegyek előjegyzését Zeidner Henrik buzasori könyvkereskedése eszközözi.

Búcsú-vacsora. A „Brassói Magyar Dalárda” távozó elnöke Killyéni Endre ur iránt táplált őszinte szeretének és tiszteletének egyik külső jeléül, holnapután azaz csütörtökön este az „Európa” nagyszínházban búcsú-vacsorát rendez, melyről a Dalárda és a távozó barátai tisztelettel értesítettnek.

Bérlethangverseny. A városi zenekar, mult számunkban jelzett bérlethangversenyeit f. hó 8-án kezdi meg a városi rodoute helyiségeiben, Brandtner karmester személyes vezetése mellett. A dangverseny 8 órakor kezdődik; a beléptidj 30 kr.

Rendőri hír. Tegnap délután Bálint János zai-zoni földmíves Teutsch Károly helybeli bolonyai nyergesmester lakásába hatolt és felszólította, hogy ittass állapotban nála tartózkodó Fejér Mihályt, kinek fia Teutsch Károlynál inaskodik, neki adja ki, hogy őt Zajzonba haza kísérje, mivel attól tart, hogy egy

Fejér Mihálynál lévő nagyobb pénzösszeg veszendőbe mehetne. Többször felszólították, hogy a házat hagyja el és ne avatkozzék idegen ügyekbe, Bálint János azonban nem távozott el és megmaradt követelése mellett, úgy hogy Teutsch Károly végre kényszerülve volt rendőri segítséget igénybe venni. Bálint János a csakhamar megjelent két rendőrnek is tettelegesen ellenszegült és csakis nagy erőfeszítés mellett sikerült végre letartóztatni.

Vasuti szerencsétlenség Kolozsvár mellett. Nagy vasuti szerencsétlenség történt mult éjjel Kolozsvár közelében a kolozskarai állomás előtt. A Brassó felől jövő tehervonat a nevezett állomás közelében, mely második Kolozsvár előtt, kisiklott és a magas töltésről lezuhant. A vonat összes kocsijai — szám szerint tizenhat — a tizenöt méter magas töltésről lecsúsztak. Egy fékező szörnyet halt. Hogy a vonatot kísérő személyzet más tagjának esett-e baja vagy sem, arról még nem tudni biztosat. Még szerencse a szerencsétlenségben, hogy a tehervonat csupa üres kocsiból állott és a kár mely így is tetemes, könnyen sokkal nagyobb lehetett volna. A kisiklást az okozta, hogy egy bivaly valahogyan a sinekre került, mikor a vonat robogva jött. A mozdony átgázolt rajta, de féldoldalt dült és magával rántotta a mélységbe az összes hozzákaptosolt kocsikat is. A mozdonyvezetőt állítólag nem terheli mulasztás, mert a sötétben nem vette észre, hogy a sineken van valami. Mindjárt a szerencsétlenségről szóló értesítés vétele után segélyvonat ment a helyszínére, mely kellő számú munkásokat is vitt a pálya helyreállítására. Megfeszített munka árán sikerült is reggel a pályát szabaddá tenni és a közlekedést már most nem akadályozza semmi. A szerencsétlen fékező iránt nagy a részvét. Feleségén kívül négy kis gyermeke siratja hirtelen halálát. — A szerencsétlenség ügyében szigorú vizsgálatot indítottak meg.

Román fogságban. Nagyszebenből írják: T. iskolafelügyelő és királyi tanácsos szeptember közepe táján, a Sengeire, az erdélyi Kárpátok legmagasb csúcsára rándult, hogy néhány napot töltsön az erdélyi Kárpát-egylet menházában. A mint egy reggel onnét a Skara-csúcs-felé ment, magyar területen román határőrök megtámadták minden titalkozása dacára Romániába hurezolták. T. úr öt napon át volt kitéve a darabonczok bántalmazásainak, a kik jobb karját megkötötték, hogy a menekülésben megakadályozzák. T. urat így hurezolták egyik határőrségtől a másikig, míg végre öt napi gyötres után átadták a a Vöröstoronyi szorosnál a magyar határőröknek, kik őt ismerve, kötelekeitől azonnal megszabadították s szabadon bocsátották.

Erdély ismertetése. Az erdélyi-muzeum-egylet igazgató választmányának utóbb tartott ülésén érdekes tárgya volt, Kövály László tud. akadémiai tagnak azon bejelentése, hogy Erdélynek „Bedecker”-szerű ismertetését tárgyzó könyvével, melynek megírásával, az egylet megbízta, elkészült s az bármikor kinyomatható. Minthogy a kolozsvári atletikai klub turistikai osztálya is készül hasonló irányu művet íratni, Kövály László arra kért utasítást, hogy az ő elkészített művét kinyomassa-e, vagy sem. Az igazgató választmány — mint értesülünk — elhatározta, hogy Kövály László munkája kinyomassék. Most, midőn a a zónatarifa behozatalával a közlekedés annyira megkönnyítettett s az utazási kedv egyre élénkül, egy olyan lelkiismeretes és tapasztalt tudós, minő Kövály László, Erdélyt s ennek minden szép pontját alaposan ismertető munkájára csakugyan sürgős és nagy szükség van. A muzeum-egylet a tudományos műértékétől eltekintve a közszükségnek is eleget tesz, ha Kövály művét a közhasználatba jutáshoz mielőbb hozzá segíti. Érdekkel nézünk e hasznos és becses mű megjelenése elé.

A zónatarifa az áruforgalomban. Baross Gábor kereskedelemügyi miniszter, mint már jelentettük, egy az eddigieknél is nagyobb szabású és horderejű reformot tervez: a zónatarifának behozatalát az áruforgalomban. E reform, mely már 1891. január 1-én fog életbe lépni, Magyarország áruforgalmának alakulásában korszakalkotó lesz. Az újítás alapeszméje következő: A magyar kir. államvasutak hálózátán az áruforgalom három zónára osztatik. Az első 1—200 kilométernyi, a második 201—400 kilométernyi, a harmadik pedig 400 kilométer meghaladó távolságokra terjed. Ezen zónák közül mindegyikre nézve egységes tarifátétel állapittatik meg, mely általánoságban mintegy 33 százalékkal olcsóbb, mint a jelenleg érvényben levő díjszabás. A reformnak továbbá az az alapgondolata, hogy Budapest — ép úgy, miként a személytarifánál történt, — a forgalom központjává

téessék. A főváros azon rendkívüli kedvezményben részesülne, hogy a budapest-brucki relációban nem a második zónára érvényes, hanem ennél még sokkal csekélyebb áruszállítási egységszám állapíthatnák meg. E rendszabály jelentősége szembeötlő. Az a célja, hogy a főváros a magyarországi forgalom központjává tétessék és hogy nyugatra irányuló jelentékeny kiviteli rendkívül jutányosabb díjtételeket nyerjen. Minden intézkedés megtörtént arra nézve, hogy a reform a legközelebbi újév napján életbe léptethető legyen. Valószínű, hogy Baross Gábor e valóban megbecsülhetlen horderejű tervéről nyilatkozni fog a parlamentben még a folyó évben.

Históriai karpereczek. Az aradi honvéd-ünnepély alkalmából érdekesnek tartjuk fölemlíteni, hogy az ötvenes évek elején az aradi gyásznapi emlékére a hölgyek fekete bársony karpereczet viseltek, melyekre aczéllal gyönggyel volt hímelve a vértanúk neveinek kezdőbetűje ebben a sorrendben: P. V. D. T. N. A. K. L. S. A mi különben az jelentette: „Pan- nonia, vergiss deine Tedten nie, als Kläger leben sie.”

Lázadás egy osztrák magyar hajón. Az „Ave Maria” osztrák-magyar három árbocos hajón, mely Triesztből a középtengeri kikötőkbe indult el, útközben, a nizzai öböl közelében lázadás ütött ki. A tiz főnyi legénységből hét matróz feltámadt a kapitány ellen, rávetették magukat s bele akarták dobni a tengerbe. A kapitány revolverével védte magát, a mint lehetett, de okvetlenül legyőzik, ha a három hűnek maradt matróz segítségére nem jó. Ezeknek sikerült a lázadókat a hajó raktárába elcsukni, mire az „Ave Maria” Nizzánál horgonyt vetett s az ottani consulates segélyéhez folyamodott. A consul közbeléptére a francia hatóság a lázadókat elfogta; a kihallgatásnál a matrózok beismerték a lázadást. indokul azt hozva fel, hogy őket a rossz bánásmód s különösen nyílt tengeren az élvezhetlen táplálék bosszította fel a lázadásig. Három lázadó matrózt a „Vladimir”, négyet az „Aquila” osztrák-magyar bárkákon csuktak el, mint foglyokat, hogy elvigyék őket Fiuméba, illetőleg Triesztbe.

A hollandi király betegsége. III. Vilmos hollandi király, a ki már hónapokkal ezelőtt is halálán volt, most ismét megbetegedett. Egy távirat azt a hírt hozta Amsterdamból, hogy minden perczen várják kimulását s a kormány előkészületeket tesz a trónváltásra, de később megint azt jelentették, hogy már nem is tartják oly aggasztónak az orvosok. Henri Tindal németalföldi szolgálaton kívüli katonatiszt manifestumot bocsátott ki a holland néphez, a melyben kifejti, hogy III. Vilmos királyt vagy fogva tartja a kormány Loo kastélyban, vagy pedig képtelen az uralkodásra. Bármint áll is a dolog, okvetlenül szükséges, hogy azalkotmány által ily esetekben megállapított intézkedéseket megtegyék.

Hogy él egy kis király? A „Figaro” a kis spanyol király életmódjáról a következőket írja: III. Alfonz minden reggel 7 órakor kel fel; hideg vízben megfürösztik dajkájának felügyelete alatt, a ki azért tartottak meg, mert nagyon megkedvelte. Fél 8 órakor lemegy a parkba és csokoládét iszik. Délig a kertben mulat; 12 órakor reggeliz anyjával, a királynéval. Azután sziesztázik. A dajka elaltatja és ekkor 4 óráig alszik. Alig hogy fölébred, Tacon asszony és Cordoba tábornok sétálni viszik. A tábornok az ő aranyos egyenruhájában annyira imponál a királynak, hogy kért magának is oly egyenruhát. Ha kikocsizik, mindig tele van pénzzel és azt szórja a gyermekeknek. Jó étvágya van és ennek nem szabnak korlátot, mert a múlt évi betegség után erőt kell gyűjtenie. Este 8 órakor lefekszik. Megöleli édes anyját, kíséretének jó éjszakát kíván, mialatt Peralta grófnő levetkőzteti és cseveggéssel szórakoztatja. Azután dajkája énekel egy altató dalt és azzal az egy napi programot véget ért.

— **Karr Alfonz,** kiváló francia író — mint Párisból írják, folyó hó 2-án 72 éves korában meghalt. Karrban egyike hunyt el a legkiválóbb modern íróknak, ki hosszú évek óta a legelső közé tartozik. Működését egy verses darabbal s apróbb gunyos cikkek megírásával kezdte. Egymásután következtek aztán tollából az elbeszélések, regények, gunyos cikkek, melyek mindenikében annyi szellem, világ- és emberismeret található, hogy „mondásaiból” a világon mindenütt megjelent már egy-egy vastag kötetnyi. De mert e kiváló tulajdonság szinte valamennyi művét jellemzi, munkái közül különösen kiválók gyanánt nehéz idézni, mert azok egész hosszú sorozatot tennének ki. Megemlítenénk mindazonáltal „Guépes”, „Pénelon normande”, „Le Femmes”, „Promenades hors de mon jardin” stb. s ez az utóbbi különösen azért, mert mintegy jelzi, hogy Karr minő szenvedélyes virágkedvelő volt: a minthogy egy időben néhány éven át teljesen a kertészetnek szentelte kiváló tehetségét.

Irodalom.

„Az aradi vértanúk albuma” díszes kiállításban tele nagy nevekkal, gyönyörű rajzokkal, október 6-án hagyja el a sajtót. Varga Ottó tanár, az album összeállítója, kétségtelenül dicsőreget érdemel az ügyes szerkesztésért, melylyel „küzdalem”, „golgotha” és „apotheosis” címek alá úgy csoportosította az emlékeket s az azokra vonatkozó műveket, hogy azok plastikusan állítják elénk a hősök küzdését s az utódok kegyeletét.

A rajzok között találjuk Arad és a szobor több képét, Mannheimertől és Benczur Bélától egyes initialékat s a kötet fénypontjait: Zichy Mihály két hatalmas kartonját, melyek gyönyörű csoportosításokkal s finom kivitellükkel egyszerre megragadják a szemlélőt. Az első kép homlokára vérvörös betűkkel van írva a cím: „Az aradi vértanúk”; füstölő romokon,

hátterben áll a bitóval Ausztria, jobb kezével bilincseket tart Magyarország felé. Az „alkotmányért és hazáért” zászló földre van tiporva, rajta a küzdelemben legyőzött hős s Magyarország, a mint még fenn tartja kardját, de már kötelet vet nyakába a hóhér. Művészi szempontból itt kivált Magyarország alakja s a jobboldal emelkedő csoportosulása érdekes. — Zichy második compositiója: „A feltámadás”. Az előtérben ifjú hős (talán Petőfi) babárral homlokán, fekszik, rátéve kezét egy szétépett húru lantra; gyászoló nők borulnak az „Arad, Pest” ... sírkőre; elől sirató csoportok, de a mű központján a haza fejedelmi alakja áll diadalmasan, kezében az alkotmány köztáblája. Jobb felől, a gyászoló magyarok ellenalakja a „Kriegsrecht” s az abszolutizmus huzódnak meg. — Minden alak, minden legkisebb árnyalat emeli a hatást s nagy művész kezére vall.

Az album írott része szint'oly gazdag; főleg Kossuth Lajos és Klapka György leveleinek facsimiléi teszik becsessé. — Az album ára kötetlen 2 frt, kötve 3 frt. Megrendelések készpénzzel Arad városához küldendők.

Brassói vasútforgalom.

Vonatindulások.

Budapest felé: vegyesvonat reggel 4 órakor; gyorsvonat délután 2 óra 43 perczkor; személyvonat este 10 óra 32 perczkor.

Bukarest felé: személyvonat reggel 5 óra 30 perczkor; gyorsvonat délután 2 óra 33 p.-kor; vegyesvonat délelőtt 9 óra 48 perczkor.

Vonatérkezések.

Budapest felől: személyvonat reggel 5 óra 20 perczkor; gyorsvonat délután 2 óra 23 p.-kor; vegyesvonat este 10 óra 31 perczkor.

Bukarest felől: gyorsvonat délután 2 óra 13 perczkor; személyvonat este 7 óra 21 p.-kor; vegyesvonat délután 5 óra 50 perczkor; pénteken reggel 7 óra 23 perczkor különvonat érkezik Predeáról.

Brassói piaci árak.

— Az első erdélyi bank jelentése. —

Brassó, 1890. október hó 7-én.

Román papírpénz à 20 frank	8.94	vétel 8.98	eladás
„ ezüstpénz à 20 „	8.90	„ 8.95	„
Napoleon d'or (aranypenz) . . .	8.98	„ 9.02	„
Török lira	10.20	„ 10.25	„
Arany	5.30	„ 5.35	„
Orosz papírrubél	139.—	„ 141.—	„

A szerkesztésért felelős:

Dr. Vajna Gábor.

Társszerkesztő:

Kis-Küküllőm. részéről: Gyöngyössi István (D.-Szt.-Márton)

Laptulajdonos: Harmath Lajos.

Kiadó: Alexi könyvnyomdája

H I R D E T M É N Y E K.

Sz. 1228.—1890. tlkvi.

Árverési hirdetményi kivonat.

A nagy-sinki kir. járásbírósa, mint telekkönyvi hatóság, közhírré teszi, hogy a volt Nagysinkszéki *tiszti nyugdíjalap* végrehajtónak sárosi *Martini János és társai* végrehajtást szenvedő elleni 148 frt. 61 kr. tőkekövetelés s jár. iránti végrehajtási ügyében az erzsébetvárosi kir. törvényszék (a nagysinki kir. járásbírósa) területén lévő, Sáros községben és határára fekvő, a sárosi 109. sz. tjkvben A + 281/1. és 282/1. hrz. sz. alatt Schindler Mihály és neje Anna szül. Dietrich javára bejegyzett 169 frt. becsértékű, sárosi 193. sz. tjkvben + 1659, 2319, 3229, 5651, 6147, 6998/1, 7056, 7690, 8016, 9171, 9192, 10283/1, 11353, 11578, 11872, 11922, 12477, 13083, 13225, 14859, 16400/1, 17497, 17901, 19054, 19238, 19365, 20204. és 21355/2. hrz. sz. a. Martin János (orgonista) nevén bejegyzett 162 frt. becsértékű, továbbá a sárosi 213. sz. tjkvben + 2054, 2638, 20485/1. és 21268. hrz. sz. alatti ingatlanok Martin János (orgonista) nevén bejegyzett 52 frt becsértékű és végül a sárosi 250. sz. tjkvben + 1730, 3547, 4412, 8619, 8672, 9907, 10437, 10876, 10877, 17677, 18835/1, 20384. és 21483. hr.-sz. a. Martini János (organist) és neje szül. Falk Zsófia nevükön egyenlő arányban bejegyzett, 212 forint értékű, — összesen tehát 426 frt. értékű ingatlanokra az árverést 559 frt.-ban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1890. évi október hó 27-ik napján délelőtt 9 órakor Sáros község házána meg-

állapított kikiáltási áron alól is, eladatni fognak.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át — vagy is 59 forint 50 krajczárt, — készpénzben, vagy az 1881. évi LX. törv.-czikk 42. §-ában jeizett, árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyministeri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Nagy-Sink, 1890. szept. 1-én.

A kir. járásbírósa m. telekkönyvi hatóság.

Avedik Simon,
kir. járásbíró.

(308) 1—1

Sz. 1127.—1890. tlkvi.

Árverési hirdetményi kivonat.

A nagy-sinki kir. járásbírósa, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Kraus Rezső ügyvéd által képviselt *Gross-Schenker Spar- und Vorschussverein* mint végrehajtónak nagysinki *Kauffmann Károly* és neje szül. *Schwarz Charlotte* végrehajtást szenvedő elleni 1600 frt. tőkekövetelés s jár. ir. végrehajtási ügyében az erzsébetvárosi kir. törvényszék (a nagysinki kir. járásbírósa) területén lévő Nagysink községében és határára fekvő, a nagysinki 807. sz. tjkvben + 1—6. 8. és 10—14. rendszám alatt Kauffmann Károly nevén bejegyzett 1772 frt becsértékű és a nagysinki 1532. sz. tjkvben + 1—3. rendszám alatt Kauffmann Károly és neje szül. Schwarz Char-

lotte nevükön egyenlő arányban bejegyzett 17 frt becsértékű ingatlanokra összesen az árverést 1789 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1890. évi október hó 29-ik napjának délelőtti 9 órakor az alóli telekkönyvi hatóság helyiségében megtartandó árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át, vagyis 178 frt 90 krt készpénzben, vagy 1881. LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal

számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. igazságügyministeri rendelet 8 §-ában, kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Nagy-Sink 1890. augusztus 6.

A kir. járásbírósa mint telekkönyvi hatóság.

Avedik Simon,

(309) 1—1 kir. jbró.

(297) 3—10

5 forint egy Zóna-sacco 8 forint egy FELÖLTŐ.

Mindakettő tiszta gyapjuszövetből és divatosan készítve. Azonkívül legnagyobb választék mindennemű úri- és gyermekruhákban, szigorúan szolid szabott árakon, melyek minden darabra fel vannak írva. Továbbá a legdivatosabb angol, francia és brünni gyapjuszövetek dús raktára mérték utáni megrendelésekre.

THEIN és TARSA

„ELSO HAZAI ÚRI RUHA-CSARNOK”

Budapest IV., Hatvani-utca 1. sz. (Ferencziek bazára.)

Vidéki megrendelések pontosan eszközöltetnek.